

הקנ־צ'ינג'ונגה בטווח נגיעה

אפריל-מאי 2006
יומן מסע מאת אפרת נקש ©

חלק ראשון – לקראת המסע

תוכן החלק הראשון

- 1..... באביב עם אביב.
- 2..... איסוף מידע ותכנון המסע.
- 5..... הכנות לפני הנסיעה.
- 7..... הכנות בנפאל.

חלק שני	הטרק לקנצ'נג'ונגה
חלק שלישי	המשך הטרק לקנצ'נג'ונגה
נספח א	מפת הטרק
נספח ב	רשימת ציוד
נספח ג	טבלת הוצאות
נספח ד	טבלת התקדמות

באביב עם אביב

מאז שדני גספר סיפר לי על הטרק להר הקנצ'נג'ונגה (Kangchenjunga), הרעיון ללכת בו מסתובב לי בראש ההר, ברכס ההימלאיה, נמצא בפינה הצפון מזרחית של נפאל, במפגש הגבולות בין נפאל, טיבט וסיקים (Sikkim) שבהודו. בעיני נפאל היא גן עדן לטרקים, תודות לבתי התה הפזורים לאורך המסלול, והמפגש עם הנפאלים מכניסי האורחים. בתי התה פשוטים, ומציעים אוכל ומקומות לינה. באזור הקנצ'נג'ונגה לא אפגוש את מאות הישראלים המסתובבים באנפּוּרְנָה (Annapurna), לא את אלפי המטיילים הסטייליסטים של האוורסט, ושם לא יהיו בתי תה ממוסחרים. זהו טרק ארוך ותובעני, בתנאים בסיסיים, ובו מפגש עם תרבויות נפאליות וטיבטיות.

דני רוצה לטייל עם צוות מלא, ולי זה לא מתאים. כשהצעתי לאביב להצטרף הוא הסכים, לשמחתי הרבה. את אביב אני מכירה יותר משנה, ואנו משתפים את אהבתנו לחיים בטבע, למרחבים ולטרקים מאתגרים. אנו מטיילים יחד בחוג אלעד, בטיולי גלישה של רדיוס, טיילנו יחד בקצ'קר שבטורקיה

ובואדי רם שבירדן, ואנחנו מסתדרים טוב בשטח.

היום אני בריאה, בכושר ומסוגלת למסע, ומי יודע מה יקרה מחר, ולכן ההחלטה היא לצאת מיד, באביב הקרוב של 2006. אביב יכול היה להתפנות רק אחרי פסח בסוף אפריל, ולכן הטרק ימשך עד לסוף חודש מאי. אמנם באזורים הנמוכים עשוי להיות חם במשך היום, ולקראת הקיץ החום יגרום לאוברך אשר יגביל את הראות, אולי יתחיל המונסון, אולם בד"כ המקומות הגבוהים צלולים, אם כי לפעמים גם עלול לרדת שלג. קראתי שהסתיו היא העונה המקובלת לטרקים בהימלאיה, אך גם קראתי שמאי הוא החודש היפה ביותר לטייל בקנצ'נג'ונגה. אני מכירה גם הגדרה שהסתיו הוא הזמן המועדף לטרקים, והאביב לטיפוס לפסגות. ולי יש כל כך הרבה סיבות לצאת באביב, מלבד היותו העונה הקרובה:

1. למזל יש תפקיד הרבה יותר משמעותי מאשר לעונת השנה כאשר מתייחסים למזג האוויר, ההסתגלות לגובה, ושביטות המאואיסטים (Maoists)
2. פריחת הרודודנדרון (Rhododendron) ופרחי אביב נוספים
3. הימים ארוכים יותר לעומת הסתיו
4. אין עלוקות ויש פחות בוץ בשבילים, שניהם תוצרים של גשמי המונסון
5. כל המטפסים לפסגת הקֶנְצ'ֶנְג'ֶנְגָה העפילו באמצע חודש מאי, וכתבו שאז הימים הצלולים ביותר.

איסוף מידע ותכנון המסע

פרוש המילה הימלאיה בסנסקריט הוא "מעון השלג". פרוש השם קֶנְצ'ֶנְג'ֶנְגָה בטיבטית הוא "חמשת אוצרות השלג", ומתייחס לחמש פסגות ההר הגבוהות מ-8,000 מטרים. פסגת הקֶנְצ'ֶנְג'ֶנְגָה היא השלישית בגובהה בעולם, והיא מתנשאת לגובה של 8,586 מטרים. הכתובים מתארים את האזור כבתולי, בעל יופי טבעי משכר, שזכה לתואר ההר הכי רומנטי. המקומיים רוחשים כבוד לאל שהוכתר בפסגת ההר, הקרוי בפיהם Khang-chen-dzö-nga, המצויר כלהבה ולראשה כתר בן חמישה קודקודים, רכוב על גבי אריה מיתולוגי ונושא את דגל הנצחון אל-על. לאל הכוח להרוס יישובים בשטפונות ומפולות שלגים, ולשלוח סופות ברד נוראיות המשחיתות את התבואה. לנו אין כוונה לפלוש לתוך חגורת הביטחון המקודשת המקיפה את פסגת ההר ולהרגיז את האל.

הזמנו דרך האינטרנט את הספר: "Kangchenjunga – A Trekkers' Guide" שכתב Kev Reynolds (ספר מומלץ המכיל את כל מה שצריך וחשוב לדעת). קיבלנו מהדורה שהודפסה ב-1999. דפי הלונְג'י פֶּלְנְט (Lonely Planet) שקיבלנו מפרנסואה (François) שימשו אותנו בטיולו בדצמבר 1999.

ריגשו אותי הביטויים של קו (Kev) לגבי האנשים המקומיים שנפגוש בטרק. הטרק, שאליו מגיעים פחות מ-10% מכלל התיירים בנפאל, מזמן חוויה אנתרופולוגית חזקה. קו מתאר תחושה של פליאה יומיומית ממראות בעלי יופי עדין, ותענוג שנגרם ממפגש, גם אם קצר, עם אנשים מגזע שונה, רקע תרבותי שונה, עם מערכת ערכים שונה. מפגש עם חברה המתפתחת בקצב רגוע לכוון שונה משלנו, עם סדרי עדיפויות שקשה לנו להבין, עם ערכים שלנו אין. אם מתבוננים, כותב קו, ניתן לגלות עושר מסוג שהחברה המטריאליסטית איבדה.

הטרק עובר דרך יישובים של קבוצות אתניות שונות. אזור הגבעות הנמוך מיושב בעיקר ע"י רי (Rai) ולימְבו (Limbu), אשר בתיהם מכוסים בסך, וצבע קירותיהם לבן וחום-צהבהב. בגבהים שמעל 3,000 מטרים, נפגוש את קבוצות הטיבטים, בוטיה (Bhotiya), גורונג (Gurung) וּשְׁרָפָה (Sherpa).

ישנם שני מסלולים באזור הקֶנְצ'ֶנְג'ֶנְגָה, המקושרים דרך מספר מעברי הרים: המסלול המערבי מוביל אל המפנה הצפוני של הקֶנְצ'ֶנְג'ֶנְגָה, והמסלול המזרחי מוביל אל המפנה הדרומי של הקֶנְצ'ֶנְג'ֶנְגָה.

עפ"י הלונְג'י פֶּלְנְט, כדי ללכת בטרק צריך המון מזל, נחישות, והרבה זמן. הקֶנְצ'ֶנְג'ֶנְגָה נמצא במקום מרוחק, והדרך אל שני מחנות הבסיס (Base camps) ארוכה מאד. הספר מזהיר שאם מתחילים אין דרך לברוח.

האזור הנמוך מסקרן מההיבט התרבותי, ויש בו רק מעט נקודות תצפית על ההרים. העליה במסלול המערבי הדרגתית ומרשימה, כשלעיתים מתגלה מראה הפסגות ממול. תחילת הדרך על קו הרכס שבין הנהרות אָרוֹן (Arun) ממערב וטמור (Tamur) ממזרח, עם ירידה של 2,000 מטרים לערוץ הטמור. משם הדרך עולה לאורך נהר הטמור, וממשיכה לאורך נהר הגוֹנְסָה (Ghunsa). השביל לצידי הנהר עולה בשיפועים חדים מעלה ומטה על המדרונות, ולא תמיד על גדת הנהר, ובקטעים שונים ההליכה הופכת לדילוג מעל בולדרים, שורשי עצים ותעלות מים. שטפונות אדירים גרמו נזקים, ובמסלול שיפועים מפחידים ולא יציבים, חציה של גלישות קרקע מסוכנות עם מדרך רופף, ומפולות סלעים בגודל של כדורגל. כיוון ששבילים אלו משמשים את הנפאלים המקומיים, נראה שהם פחות מוטרדים ממעברים לא יציבים ומשבילים משופעים.

את מעבר ההרים מהמערב למזרח מגדיר הלונְג'י פֶּלְנְט כקשה ומסוכן, וחצייתו מאופיינת במזג אוויר גרוע. האזור מרוחק מאד, עזרה נמצאת במרחק רב, ופינוי כמעט בלתי אפשרי. הגורם הקריטי הוא השלג אשר יורד לעיתים קרובות. כיוון שאין תנועה סדירה במעברים, כאשר יורד שלג, יש צורך לפרוץ שביל, ומוטות הסימון הצבעוניים שבמקום לא תמיד ברורים). סוכנויות הנסיעות המליצו להצטייד במקלות הליכה וחוליות (gaiters). היו סוכנויות שציינו שכדאי להצטייד גם ב-Crampons, אך אחרים טענו שאין בהם צורך בחודש מאי (לשמחתנו לא נדרשנו לציוד ייעודי, שכן ההליכה היתה בשלג עמוק אך לא על קרח).

המסלול בצד המזרחי חוצה רכסים, ומתואר ככמויות אדירות של עליות וירידות. הגובה המצטבר של העליות והירידות עולה על 15,000 מטרים במשך שבועיים של הליכה. במחשבה שניה, הגובה המצטבר דומה לזה שבדרך מ-Jiri אל Namche Bazaar בטרק אל האוורסט. הקטע הצפוני של המסלול הוא לאורך נהר הסימְבוּאָה (Simbuwa). חלקו הדרומי של המסלול פורה, מיושב, ושדותיו מעובדים. הדרך עוברת ביערות,

יורדת לנהרות ועולה חזרה כדי לחצות רכסים. גם כאן גשמי המונסון החזקים גרמו נזקים, והשביל חוצה מעברים מסוכנים של גלישות קרקע.

פרנסואה סיפר לנו שהוא ישן בבתי מקומיים, בעליות גג ובאסמים, והתקלח במפלי מים קרים. בבתי הכפריים בנפאל אין מים זורמים, אין שרותים, אין מקלחת, אין הסקה, אין חשמל לטעינת הסוללה של המצלמה, ואין טלפון. מכיוון שבאזור הקנצ'נג'ונגה אין הרבה תיירים, אין מי שיחזיר את ההשקעה של הקמת שרותים אלה, המיותרים עבור המקומיים, ומיועדים אך ורק לתיירים. לעומת זאת למשל, כיוון שהטרק לאוורסט הכי תיירותי, הוא גם מאד ממוסחר. כל בית תה לאורך הטרק לאוורסט מציע שרותים בנויים, מקלחת, חשמל סולרי וטלפון לווייני, שכן כמות התיירים המשלמים תמורת שרותים אלה מממנת את הקמתם, מושכת את התיירים ואף מהווה מקור הכנסה נוסף למקומיים, הגובים סכומים גבוהים עבור השמוש בהם.

שלושת המקורות שלנו, קו, פרנסואה והלונלי פֶּלְנֵט מציינים שיש לצאת לטרק עם ציוד מחנאות מלא (Camping). אולם מכיוון שהנפאלים מפתחים את התיירות בצורה מואצת, ושבע שנים זה המון זמן, חיפשנו מידע מעודכן.

שלחנו צורות של אימיילים לסוכנויות נסיעות בקטמנדו שמצאנו באינטרנט, ומידע החל לזרום. התגובות הראשונות שקיבלנו היו שאין להשיג אוכל בדרך, אין מקומות לינה, וחייבים לצאת עם צוות וציוד מחנאות מלא. לקח לנו זמן להבין שהסוכנויות מגיבות כאילו כל התיירים מחפשים פינוק ונוחות, כגון אוכל כמו בבית, תפריט מגוון, זמני ארוחה כמו בבית (הנפאלים אוכלים פעמיים ביום, ב-9:00 בבוקר ובערב) ואילו המערביים, למשל, מורגלים בשלוש ארוחות ביום, בוקר צהרים וערב). למידע הראשוני שאין מקומות לינה קיבלנו הרחבה, שתיירים טענו שהמקומות הקיימים מאד פשוטים ובסיסיים. ידענו שהרצון העז של הסוכנויות למכור עיסקת קמפינג כוללת במחיר גבוה גורם להם להקציץ את התאורים, אך לא היה לנו ברור מה נמצא בשטח. בנוסף, הנפאלים מטבעם אוהבים לרצות את אורחיהם, ויענו תשובות שהם חושבים שיתנו לנו הרגשה טובה. כששאלנו שאלות מאד ספציפיות קיבלנו תאורים סותרים ומבלבלים, הבנו שלא ברור להם מה אנחנו שואלים, ולנו היה קשה לקבל החלטות. מחד אנחנו לא רוצים להתקע בחוסר ציוד ואוכל, אולם מאידך אין טעם לסחוב קילוגרמים מיותרים.

חזרנו והצגנו אותן שאלות לסוכנויות שונות, מתוך הנחה שכל שנקבל יותר תשובות זהות, כך נתייחס למידע כאמין יותר ונשתמש בו לצורך קבלת החלטות (בשיטת האינדוקציה המסורתית). סוכנויות חזרו וטענו שכיום לא לכל אורך המסלול יש בתי תה, והחלטנו לקחת ציוד מחנאות: אוהלים, מזרונים ואוכל. הבנו שכנראה שנוכל להשיג דל-בט (Dhal Bhatt), שהוא האוכל המקומי, ברוב המקומות, אך לא בטוח שבכולם. הדל-בט כולל אורז לבן (בט), מרק עדישים סמיך (דל), וקרי (Curry) העשוי מתפוחי אדמה מבושלים ומטוגנים עם ירקות אחרים ככל שנמצא. תנובת השדה באזורים הגבוהים דלה, ובקושי מספקת את צרכי המקומיים. פרנסואה הסביר לנו שהמקומיים מאד עניים. מסיבה זו, ומכיוון שאין הרבה תיירים באזור, המקומיים לא יכולים להרשות לעצמם לרכוש ולהחזיק מלאי מזון למכירה. גם למקרה שנתקע, העדפנו להיות ערוכים למצב השרדות ולקחת אוכל וציוד לבישול. על מנת לקבל רשיון לטרק היה עלינו להצהיר בפני משרד ההגירה על כמות האוכל שאנו לוקחים (בדיעבד, אפשר להסתדר גם בלי כלי בישול. ברוב המקומות ניתן לקנות דל-בט, ומספיק לקחת אוכל יבש ליומיים שבהם יתכן ולא תהיה יכולת לרכוש אוכל, אך יש לדעת שהם במקומות הגבוהים והקרים. גם לא חובה לקחת אוהל, אך אז חייבים לתאם את מקומות הלינה ביישוב האחרון, וחייבים שק שינה לקור עז, כי המבנים בסיסיים ביותר).

בנוסף להחלטה לסחוב ציוד מחנאות, כפי שתואר לעיל, ידענו שנזדקק למלווה מקומי הדובר נפאלית, כדי שיעזור לנו למצוא מקומות לינה ואוכל בבתי מקומיים במקומות בהם אין בתי תה. מכיוון שאין הרבה תיירים באזור, המקומיים אינם דוברים אנגלית. מקומי גם יסייע בפילוס הדרך בחלקים מהמסלול בהם קשה למצוא את הנתיב. החלקים הבעייתיים הם מעברי ההרים המתכסים בשלג, ואזורים של גלישת קרקע פעילה, בהם המסלול אינו ברור. החלטנו לשכור סבל (Porter), ובמעברי ההרים לצרף סבל נוסף. העדפנו סבל מקומי ולא מקטמנדו, והצלחנו להבין שבתחילת המסלול יש סבלים. סבל מקומי מאוקלם לתנאי האזור, מכיר טוב יותר את השבילים ומעודכן לגבי מכשולים, מכיר את המקומות המאפשרים לינה ורכישת אוכל, וכמובן שלנו יש הרגשה טובה יותר לתמוך בסבל מקומי. הייתי מוטרדת בגלל סיפורי הסבלים הלא אמינים מהטרק לאוורסט ותאורים של מטיילים אחרים. הסבלים רוצים לסיים את היום מהר ולא מחכים למטיילים, מה שמקשה לבצע שינויים במסלול, ובעייתית כשיש תקלה. הסבלים יכולים להתנות את המשך ההליכה בהעלאת המחיר. הסבלים יכולים להתעקש על מקום לינה בגלל סיבות אישיות שלהם, כגון להאריך את מספר ימי הטיול, כשאנו נרצה להמשיך. הכי מפיחיד אותי שהסבל לא יגיע עם הציוד שלנו כשאנו עמוק בשטח, מה שקרה לחברי הטובים.

הסוכנויות ניסו למכור לנו סבלים מקטמנדו, בטענה שהם יותר אמינים (מה שחידד שיש בעיה עם אמינות הסבלים). אך אצלי עדיין טרי כיצד הסוכן בטרק לאוורסט מכר לנו מדריך שהוא שֶׁרְפָה, שגדל באזור הקומבו (Khumbu), שמשפחתו עדיין גרה שם והוא יקח אותנו לכפר שלו. המדריך שקיבלנו היה הינדו שגדל בקטמנדו, שאין לו משפחה באזור הקומבו, שלא הכניס אותנו לבקר באף בית, ושכל מה שעניין אותו הוא להגיע מהר למקום הבא ולשחק קלפים עם שאר הסבלים.

אתרי האינטרנט מציינים הליכה בכיוונים שונים. מלימוד התאורים שבספרו של קו, המסלול שעשה פרנסואה, ומתגובת סוכנויות הנסיעות, מסתמן שעדיף לעלות במסלול המערבי, ולהמשיך עד למחנה הבסיס הצפוני של הקַנְצ'ֶ'נְג'ֶ'וֹנְגָה. משם חוזרים באותו מסלול כברת דרך, אח"כ חוצים חמישה מעברי הרים לעבר המסלול המזרחי, ועולים עד למחנה הבסיס הדרומי של הקַנְצ'ֶ'נְג'ֶ'וֹנְגָה. משם יורדים חזרה לאורך המסלול המזרחי (גם לדעתי זה הכוון העדיף, ראה [מפת הטרק](#)).

שלושה שדות תעופה באזור הקַנְצ'ֶ'נְג'ֶ'וֹנְגָה: בִּירַתְנֶגֶר (Biratnagar), טַפְלֶ'יֶ'נְג (Taplejung) וטוּמְלִינְגֶ'טֶר (Tumlingtar). מקטמנדו לִבִּירַתְנֶגֶר יש מספר טיסות בכל יום, זו העיר השניה בגודלה בנפאל. מסיבה זו ובשל מיקומה הטופוגרפי מרבית הטיסות מתקיימות כסדרן, ולכן זו אופציה אפשרית. יש טיסה ישירה בכל שבת מקטמנדו לטַפְלֶ'יֶ'נְג, וניתן להגיע אליה גם בטיסת המשך מִבִּירַתְנֶגֶר ארבע פעמים בשבוע. מסלול ההמראה של טַפְלֶ'יֶ'נְג נמצא בסוקֶ'טֶר (Suketar), קרוב להתחלת הטרק, ובזכות מיקומו, בהשוואה לִבִּירַתְנֶגֶר, הטרק מתקצר ביומיים לכל כוון. אולם בגלל הגובה, 2,400 מטרים, הטיסות אל טַפְלֶ'יֶ'נְג אינן אמינות, הן מתבטלות לעיתים קרובות בגלל מזג אוויר שאינו מאפשר נחיתה והמראה (עננים, רוחות עזות), וכן עלות הטיסה גבוהה. טוּמְלִינְגֶ'טֶר רחוקה ומוסיפה עוד יום טיול בהשוואה לִבִּירַתְנֶגֶר, והחלטנו לוותר גם על אפשרות זו. כשביקשנו להזמין כרטיסי טיסה לִבִּירַתְנֶגֶר הסתבר שמגבלת המשקל היא עד 15 ק"ג ליחיד. בטרק לאורסט נשאתי 18 ק"ג בלי אוהל, מזרון, אוכל וציוד לסבל, ואני לא מוצאת כיצד נוכל לצמצם את המשקל. אין ספק שנצטרך לשלם קנס על משקל עודף, ושקלנו לוותר על רעיון הטיסה. אולם שני גורמים הניאו אותנו מנסיעה באוטובוס: איום של שביתת המאויסטים והמפלגות הפרו-דמוקרטיות המתנגדות למלך, ותקלות צפויות בנסיעה הארוכה הן לרכב והן בדרך. הדרך של 600 ק"מ באוטובוס נמשכת כ-26 שעות. לפיכך החלטנו היתה לטוס אל בִּירַתְנֶגֶר.

אביב הזמין טיסות עם ארקיע לעמאן, ומשם עם Qatar Airways לקטמנדו דרך דוּחָה (Doha). ידענו שנחנת בקטמנדו בבוקר יום שלישי ה-25 באפריל 2006, ונמריא חזרה בבוקר יום רביעי ה-31 במאי 2006. כך נשאר לנו 36 ימים בנפאל. התוכנית היתה שכשנגיע לקטמנדו ביום שלישי בבוקר, נעביר לסוכנות את הדרכונים לצורך קבלת רשיון לטרק (Trekking permit) למחרת בבוקר נטוס לִבִּירַתְנֶגֶר, ניסע לִבְסַנְטַפּוּר (Basantapur), ומשם נתחיל בהליכה. עם יום התארגנות בקטמנדו, יום נסיעה עד לִבְסַנְטַפּוּר, ויומיים עד שלושה טיסה או נסיעה חזרה בסוף המסלול, נותרו לנו 31 ימים נטו לטרק. אלה בערך מספר הימים הדרושים להליכה, כולל שני ימי הסתגלות לגובה. פרנסואה הלך את הטרק ב-32 ימים, כאשר הוא בכושר מעולה. ידענו שעלינו לקחת בחשבון עיכובים הצפויים בגלל אי-יכולת לקבל רשיון לטרק ביום הנחיתה; הטיסה הפנימית והנסיעה באוטובוס שקיומן מוכתב ע"י שביתות הקשורות להתקוממות נגד המלך הנפאלי; מזג אוויר סוער במהלך הטרק; מצב בריאותי רופף; בעיות עם סבלים, והצורך בימי מנוחה. היה ברור שנצטרך הרבה מזל כדי להספיק להגיע לטיסה חזרה במועד המתוכנן.

מחפשים פתרונות לזמן הקצוב שיעמוד לרשותנו, שמנו לב שאחת הסוכנויות הזכירה דרך נוספת בסיום הטרק, אם חוצים את הנהר וממשיכים ישר דרומה במסלול המזרחי אחרי יַמְפּוּדִין (Yamphudin) ולפני מַמְנְקֶה (Mamankhe), מגיעים ל-Gopetar, ממנה ניתן להגיע ברכב ל-Lam, ומשם יש אוטובוס מקומי. עפ"י אותה סוכנות דרך זו נוחה וקצרה יותר, אבל לא הצלחנו להבין אם נמצא בה מקומות ללינה ואוכל. לא נראה לנו לסחוב עוד אוכל, ולא היה מלבב לחשוב על לינה באוהל כאשר המונסון בפתח.

גם המידע בנושא העלויות לרשויות לא היה חד משמעי. לא כל הסוכנויות ציינו אותם סכומים, וחלק מהסוכנויות ציינו כל מיני מסים להם לא מצאנו איזכור באתר של משרד ההגירה (בדיעבד לא שילמנו מסים נוספים).

- ויזה לכניסה אחת לנפאל עולה US\$30, והיא בתוקף ל-60 יום (יש לצרף תמונה לבקשה).
  - רשיון לטרק לאזור הקַנְצ'ֶ'נְג'ֶ'וֹנְגָה עולה US\$10 ליחיד לשבוע עבור ארבעת השבועות הראשונים, ו-US\$20 החל מהשבוע החמישי (יש לצרף שתי תמונות לבקשה). אנחנו הוצאנו רשיון לטרק לארבעה שבועות.
  - עמלה עבור הוצאת הרשיון לטרק משתנה מסוכנות לסוכנות, יתכן שלכך התכוונו חלק מהסוכנויות כשציינו מיסים שונים בסכומים משתנים. אנחנו סיכמנו על US\$50 ליחיד.
  - דמי כניסה לשמורה (Kangchenjunga conservation fee), בעלות של 1,000NPR (1 - NPR - Nepalese Rupee – רופים נפאליים). ניתן לשלם את דמי הכניסה לשמורה בגוֹנְסָה, אולם חלק מהסוכנויות טענו שיש לשלם בקטמנדו (גילינו שניתן לשלם בשניהם).
  - אנו צפויים לפגוש מאויסטים בדרך ונצטרך לשלם להם מס. בטרק לאורסט באוקטובר 2004 שילמתי 1,000NPR, אולם חברים שהלכו את הטרק לאורסט באוקטובר 2005 נדרשו לשלם 5,000NPR (כשהיינו בטרק היתה הדרישה ל-5,000NPR. ב-21 בנובמבר 2006 נחתם הסכם בין ממשלת נפאל למאויסטים ששם קץ למלחמה, ויש תקווה שמטיילים לא יידרשו יותר לשלם למאויסטים).
  - מס יציאה מנפאל משולם בשדה התעופה בנוסף למס נמל, והסכום, התלוי ביעד הבא, הוא במקרה שלנו (דוּחָה) 1,695NPR.
- רשיון לטרק לאזור הקַנְצ'ֶ'נְג'ֶ'וֹנְגָה ניתן רק לקבוצה בת מינימום של שני מטיילים, לא ניתן ישירות למטיילים אלא באמצעות סוכנות נסיעות, והתהליך אורך בין יומיים לשלושה (אין בדיקה קפדנית, ופגשנו מטיילים שלא שילמו

רשיון לטרק וגם לא דמי כניסה לשמורה). אחרי שחזרנו מהטרק קראתי שמתכננים להחליף את הרשיון לטרק ב- Trekking Registration Certificate (TRC) שיופק ע"י איגוד סוכנויות הנסיעות Trekking Agents Association of Nepal (TAAN) (ולא ע"י משרד ההגירה).

הכנות לפני הנסיעה

מכל סוכנויות הנסיעות עמן התכתבנו קיבלנו את התשובות הכי מהירות, הכי ענייניות, והעמלה הכי נמוכה (למשל, העמלה נקראה בשמה ולא המצאה של מס), מקום (Khum) מסוכנות הנסיעות Unique (לצערך קיבלתי תגובה ממבקרית באתר שלי בה היא מספרת שקיבלה יחס לא נעים מקום).

שלושה שבועות לפני הטיסה העברנו לקום מקדמה בסך 25% מהסכום, על מנת שיוכל לשלם עבור הרשיון לטרק לפני הגעתנו, ולהגיש למשרד ההגירה את כל הניירת הנדרשת לקבלת הרשיון לטרק. בנוסף שלחנו לקום באימייל את פרטי הנחיתה שלנו בקטמנדו, סריקה של דף הפרטים האישיים בדרכון, תמונות פספורט, פרוט של מספר ימי המסע ומסלול הטיול, ורשימת האוכל שאנו לוקחים איתנו. קום, מתוך כוונות טובות משולבות בכוונות עסקיות, המשיך להציע לנו שרותים, כגון הזמנת חדר במלון בקטמנדו וסבל. אנו ביקשנו מקום בנוסף להשגת הרשיון לטרק, לשלם עבורנו את דמי הכניסה לשמורה ולהזמין את כרטיסי הטיסה לביִרְתֶּנְגֶּר בבוקר שלמחרת הנחיתה. הדגשנו את החשיבות עבורנו לסיים את כל הסידורים בקטמנדו ביום אחד.

קום ברר עם חברת התעופה הפנימית Buddha Air, שעבור כל 1ק"ג משקל עודף נצטרך לשלם 45NPR (רופי נפאלי).

תכנון הציוד דרש הקפדה יתרה בגלל מגבלות משקל. לא הייתה לנו הכוונה לסחוב או לתת לסבל לשאת משקל שאינו אנושי, ולא רצינו להתעמת עם חברת התעופה בעניין המשקל העודף (בפועל לא חייבנו על משקל עודף של 10ק"ג בחברת התעופה Cosmic Air). אביב ואני סחבנו את התרמילים עם הציוד האישי (כ-15 ק"ג כל אחד). הסבל נשא את שני האוהלים (השני עבורו ועבור סבל נוסף שחשבנו לצרף בחלק מהזמן), שני מזרונים קלים, שמיכה או שק שינה שהוא יביא לעצמו, אוכל וכלי בישול. מהארץ הבאנו לסבל בגדים חמים אותם הוא סחב, וקיבל מאיתנו כאשר הגענו לאזורים הקרים. בצורה זו הבטחנו שהסבל שלנו לבוש בהתאמה. איל שמח לתרום בגדים ישנים שאינם בשימוש. אביב הביא תרמיל גדול נוסף ואיכותי עבור הסבל.

אביב חישב ואישר את ההערכות שלי לכמויות אוכל שנצטרך לסחוב בטרק, והחלטנו לקנות 5 ק"ג אורז, 2 ק"ג עדשים, 1 ק"ג סוכר, 1 ק"ג דבש, מלח, ½ ק"ג לימונים (בפועל, לצערנו, לא מצאנו לימונים, שהם מעולים בהסתגלות לגובה), ו-½ ק"ג שום (בפועל צרכנו 1 ק"ג, גם הוא עבור הסתגלות לגובה ומניעת מחלות). בגלל מגבלות המשקל בטיסה קנינו את האוכל בבֶּסֶנְטֶפּוֹר, כולל כיריים ונפט (Kerosene).

התנאים הבסיסיים בכפרים חייבו הערכות מתאימה. שנה וחצי לפני נסיעה זו נאלצתי לעזוב אחרי חמישה ימים את הכפר איִצ'נגו (lchangu) שלייד קטמנדו בו התארחתי, מכיוון שלא יכולתי להתבודד כדי להתפנות – כולם מתפנים בשדה הפתוח; בלילה לא יכולתי לצאת לשדה כיוון שהבית היה נעול; לא היה מקום שבו יכולתי להיות מוצנעת מעיני המקומיים ושגם היה בו ניקוז למים כדי להתקלח – המקומיות התקלחו בברזים שבמרכז הכפר כשפיסת בד כרוכה סביב לגופן (לוֹנְגִי - loongi, sarong); ועם שקיעת השמש נעשה קר והמקום היחיד בו יכולתי להתחמם היה בתוך שק השינה. במהלך טרק אין בעיה להתפנות במהלך היום, ונותרת בעיה רק בלילה. לכך השתמשנו בפיתרון שלמדתי בטרק לאוורסט: בלילה הטלנו את מימנו בחדר לתוך קנקן פלסטיק שקנינו בקטמנדו, השלכנו את השתן מבעד לפתח, חלון או דלת, ושטפנו את הקנקן במים. במהלך הטרק לא תמיד היו תנאים להתקלח במקום הלינה, ולכן לקחתי איתי לוֹנְגִי כדי להתעטף בו ברחצה בברז הציבורי (הלוֹנְגִי משמש גם להצטנע כדי להתפנות כאשר אין מקום מוסתר). לשם כך הבאנו גם סנדלים, שיכלו לעזור גם לו נדרשנו לחצות נחלים במים. הבאנו מלאי מחושב של ניר טואלט, שכן המקומיים אינם משתמשים בו, ולכן אין אפשרות לרכוש בדרך (בפועל מצאנו שני מקומות שמכרו גילי ניר טואלט נפאלי). כל אלה תוצאה של חיפוש פתרונות איך להסתדר ולכבד את התרבות הנפאלית, כשבמחשבותי המשפטיים הנפלאים בספרו של קו: אם בחרנו להגיע לנפאל, מחובתנו להתאים את עצמנו לתרבות והמורשת הנפאלית, לכבד את האנשים ולהצטרף לריקוד, ולא לנסות לשנות את הקצב שלו. נפאל קיימת כדי לשנות אותנו, ולא כדי שאנחנו נשנה את נפאל.

ביקרתי במרפאת הבריאות המחוזית כדי לקבל אישור שאני לא זקוקה לחיסונים נוספים, שכן כל החיסונים הנדרשים היו עדיין בתוקף. יצאתי עם פנקס חדש ומסודר, אליו העתיק הרופא המחוזי רק את החיסונים שבתוקף.

תזמנתי בדיקות רפואיות תקופתיות, כדי להפחית הפתעות בטיול. בדיקות דם, בדיקות שתן, בדיקת דם סמוי בצואה, בדיקת שד, בדיקת שיניים ובדיקת מצב הכתרים בשיניים, בדיקה אצל רופא עור ורופא נשים. האישורים לבריאות תקינה נתנו לי הרגשה טובה. משעשע היה לבחור באתר של קופת החולים מכבי באופציה של "הערכת סיכונים", המחשבת את הסיכון האישי לחלות במחלת לב ב-10 השנים הקרובות לפי "שיטת"

פרמיניגהם" המשתמשת בתוצאות הבדיקות, ולקבל באותיות קידוש לבנה תוצאה קטנה מ-1% (הסיכון מחושב עפ"י גיל, רמת כולסטרול, רמת HDL - "הכולסטרול הטוב", לחץ דם והרגלי עישון). באופציה של "הבריאות שלך" חושב עבורי מדד משקל של BMI=21 ולידו הערה "משקלך תקין, המשיכי כך!".

כנהרגלי, הקפדתי על הכושר הגופני. לשמחתי זימן לי החורף האחרון טרקים תכופים ומאמצים בסופי שבוע, הקפדתי על שיעורי התעמלות כמעט כל יום וכארבע שעות של ריקודי עם לפחות פעם בשבוע. יצאתי לטרק כשאני מרגישה מצויין.

רכשתי ביטוח All in One של הראל בכיסוי מלא, הכולל פינוי חרום וכן איתור, חיפוש, חילוץ והצלה ע"י יחידת 669.

מכיוון שידענו שיהיה לנו יום אחד בלבד בקטמנדו לסידורים שלפני הטרק, הרגשתי צורך לתכנן את כל הפרטים (מה שיעזור גם למי ששוקל לצאת לקנצ'נג'ונג'ה). קיוונו שהעוצר יסתיים, ואת הפריטים החסרים נוכל לרכוש ב-Kala Patthar Trekking Store הנמצאת בטאמל (Thamel) (מ-Kathmandu Guest House ממשיכים צפונה עד לקצה הרחוב, בצומת ה-T פונים שמאלה, החנות נמצאת בפניה, בצד שמאל של הרחוב). חנות זו אמורה וזולה, ובה רכשתי ציוד באיכות מעולה הן בטרק הראשון שלי באנפוןה במרץ 1998, והן לטרק השני שלי לאורסט באוקטובר 2004. כדי להבטיח שהציוד הנחוץ יהיה בחנות, התכתבתי עם Bhesh Rai מהחנות לפני הגעתנו (מומלץ במיוחד עבור מידות חריגות, כגון נעלים במידות קטנות או גדולות, bheshrai43@hotmail.com).

מהאתר הממשלתי של משרד ההגירה הורדתי את טופס הבקשה לויזה (Schedule – 1 from <http://www.immi.gov.np/rule.php>), על מנת שנוכל למלא אותו טרם הנחיתה, ולגשת ישירות לדלפק ההגירה.

לאור כל האילוצים שציינתי לעיל, הרכבתי את רשימת הציוד שאיתו נצא מהארץ.

אביב הכין טבלה עם ההוצאות הצפויות, כדי שנדע כמה דולרים אמריקאים נצטרך להביא במזומן, וכמה רופים נפאליים נצטרך לקחת במזומן ביציאה לטרק. לאור חישובים אלה יצאתי עם US\$820 במזומן, ומשכתי ב-ATM את הסכום המקסימלי הניתן למשיכה ביממה של 35,000NPR. טבלת ההוצאות מציגה את ההוצאות בפועל (בדיעבד התכנון היה קרוב מאד לביצוע בפועל, דהיינו עם הדולרים ומשיכת המזומן שתארתי לעיל נשארת כמתוכנן עם כ-US\$500 עודפים).

אביב הכין טבלה עם תכנון המסלול לפי ימים, שתאפשר לנו לעקוב אחר ההתקדמות, ולתכנן מראש את יתרת הזמן במקרה של עיכובים. טבלת ההתקדמות מציגה את ההתקדמות בפועל.

החדשות מנפאל בדבר ההסלמה ביחסים בין המלך למתנגדיו, הקוראים למלך לסיים את שליטתו המוחלטת ולחזור להיות דמוקרטיה מרובת מפלגות, העיבו על ההכנות. בפברואר 2005 פיזר המלך את הממשלה שנבחרה באופן דמוקרטי, בטענה שהיא לא הצליחה להשתלט על התקוממות המאואיסטים, ונטל לידי את כל הסמכויות. ב-6 באפריל 2006 החלו שבע מפלגות האופוזיציה הפרו-דמוקרטיות בהפגנה שהובילה להתפרעויות. כתוצאה מכך, החל מה-8 באפריל, הטיל המלך עוצר על קטמנדו, וכתגובה, מפלגות האופוזיציה יחד עם הקומוניסטים הכריזו על שביתה לאומית כללית בכל המדינה, ללא קביעת מועד סיום. רק שבוע אחרי התחלת המהומות והעוצר, שב המלך לקטמנדו מחופשה בת חודשיים בפוקרה (Pokhara). בשבוע השלישי למהומות, שלושה ימים לפני היציאה שלנו מהארץ, המלך הציע שהמפלגות יבחרו בראש ממשלה, אולם שבע מפלגות האופוזיציה דחו את הצעת המלך. הן דרשו להחזיר את הפרלמנט הנבחר ולכנס אסיפה מיוחדת לניסוח חוקה. הנפאליים הפרו את העוצר ויצאו בהמוניהם לרחובות, תוך נסיונות להתקרב לארמון, הנמצא קרוב מאד לאזור התיירותי, הטאמל (Tamel). הנפאליים ניהלו קרבות רחוב עם הצבא הנפאלי, ובמהומות נהרגו רבים.

כשיצאנו מהבית לא היה ברור מה הולך לקרות. עוצר מלא נמשך עד אז חמישה ימים, והמשמעות היתה שהבנק הממשלתי סגור ולקום לא היתה היכולת לשלם עבור הרשיון לטרק. משרד ההגירה גם היה סגור ולא היינו יכולים לקבל את הרשיון לטרק. בנוסף השביתה הכללית היתה בעיצומה, והמשמעות היא שלא היתה תחבורה ציבורית. מניסיוני בשביתה המאואיסטים שנה וחצי לפני כן, עת יצאתי לטרק לאורסט, כאשר יש שביתה כללית אין אפשרות גם לקחת מוניות, שכן המאואיסטים מאיימים ופוגעים בכל מי שמפר את השביתה, ואף נהג לא מוכן לצאת לדרך תמורת כל סכום. בינתיים היו טיסות פנימיות, כך שקיוונו שנוכל להתקדם עד לבירתנגר, אך לא היה ברור מתי נוכל למצוא תחבורה אל בֶּסְנְטֶפּוּר להתחלת הטרק. היינו נחושים לצאת והאמנו שנצליח להתארגן ולהגיע להתחלת הטרק.

הכנות בנפאל

נחתנו ב-7:00 בבוקר בקטמנדו, רק תיירים בודדים הגיעו איתנו, ולמראה בית הנתיבות השומם צחקתי על עצמי שהכנו מראש את טפסי הויזה. קום קיבל את פנינו ביציאה מאולם הנוסעים כשבידיו שלט עם שמותינו. בפיו היתה בשורה נהדרת: ערב לפני הנחיתה, בשעה 23:30, הודיע המלך כי הוא מחזיר את הסמכויות שלקח לידי לממשלה שפיזר בפברואר 2005 (ובלשונו של קום, המלך הכריז: "Power to the people"). העם הנפאלי היה מאושר.

מכיוון שבנאום לאומה הביע המלך צער רק על נפגעי המהומות, ולא ציין את נפגעי המאואיסטים, החליטו האחרונים לצאת להפגנת מחאה בצהרי אותו היום. אמנם העוצר הוסר, אולם הבנק הממשלתי ורשויות ההגירה נפתחו רק לאחר שהסתיימה ההפגנה בשקט ולא התפתחו מהומות. מסרנו לקום את הדרכונים, והוא אכן הצליח לשלם בצהרים עבור הרשיון לטרק בבנק הממשלתי, ואחה"צ קיבל את הרשיון לטרק מרשויות ההגירה.

קטמנדו נראתה מאופקת. הרוכלים טיאתאו את הכביש סביב חנויותיהם, וסידרו בעצלתיים את תצוגת מרכולתם. הרחובות היו שקטים ורק תיירים בודדים נראו משוטטים.

בחנות Kala Patthar Trekking Store פגשנו את Bhesh Rai מחייך, והצלחנו להשלים את הציוד שרצינו. קניית כלי האוכל ופריטים אחרונים בשוק שבין הטאמל ל-Durbar Square הכניסה אותנו לאוירת נפאל. הריחות, הצבעים, הקולות.

הפגישה עם דיליפ (Dilip) ושרמילה (Sharmila) מהמסעדה הקטנטונת Namaste היתה מרגשת. הרגשתי נפלא כשהם זיהו אותי מיד, כמו לחזור לבית חם. את דיליפ ושרמילה הכרתי בקטמנדו אחרי הטרק לאורסט. דיליפ היה טבח ראשי של משלחות, עד שהקים משפחה ופתח את המסעדה הקטנטונת, המשרתת בעיקר מקומיים. שרמילה עוזרת לדיליפ, מחייכת ואדיבה. שני בניהם לומדים בקטמנדו, וכך כל המשפחה מגיעה בבוקר מאיץ'נגו שממזרח לקטמנדו, אחרי הלימודים הילדים מגיעים למסעדה, ובערב כולם חוזרים הביתה והילדים מכינים את שיעורי הבית.

דיליפ ושרמילה סיפרו לי ששלחו אלי מספר מכתבים, אותם לצערי לא קיבלתי אותם. הם קיבלו את החבילה הגדולה ששלחתי אליהם שנה לפני כן, וההתרגשות היתה רבה. כמובן שאכלנו אצלם, אך הם סרבו לקחת מאיתנו כסף. אביב ואני לא הרגשנו בנוח, כי ידענו שבימי העוצר שאך הסתיים הם לא הרוויחו כסף. קיבלנו את מחוותם באהבה, כי היה ברור שהם עושים זאת מטוב לב ומתוך דאגה לנו.

הרגשתי נוח לשוחח עם קום, כפי שחשתי בהתכתבויות איתו. אדם פתוח, סובלני, עם אמירות הקרובות לליבי. דיברנו על אופי המקומיים בטרקים הממוסחרים, לעומת האוכלוסיה המקומית בטרקים מרוחקים כמו בקנצ'נג'ונגה. קום הגדיר שבטרקים הממוסחרים למקומיים חשוב הכסף ולא האנשים המטיילים, בעוד שבטרקים המרוחקים האנשים חשובים ולא הכסף. זו בדיוק ההגדרה לבחירה שלי בטרק לקנצ'נג'ונגה: מפגש אנושי ולא מפגש מסחרי. קום מנה מסלולים נוספים שאינם ממוסחרים: Manaslu and Lower Dolpa, ושניים שהם יקרים מאד: Upper Mustang and Upper Dolpa (US\$700 לשבוע הראשון). ב-Dolpa צולם הסרט עטור פרסי האוסקר Himalaya.

באחת החנויות לציוד טיולים פגשנו מוכר בשם Puspe שסיפר שהוא מבסָטפור. כששאלנו אם הוא מכיר סבל מקומי, הוא ענה שכן, דָנדו למה (Dandu Lama), הציע לנו שנפנה אל מלון יאק (Yak Hotel) בבסָטפור, והבטיח שיתקשר אל דָנדו להודיע לו שאנו מגיעים.

...לחלק שני [הטרק לקנצ'נג'ונגה](#)